

WIM MOESEN, MELCHIOR WATHELET EN JOHN CROMBEZ

Pittig debat over oud en nieuw begrotingsbeleid

“Alle hens aan dek”

“Het wordt alle hens aan dek voor de begroting”, zegt staatssecretaris van Begroting Melchior Wathelet (cdH). Sp.a-begrotingsspecialist John Crombez repliceert: “U moet nu maatregelen nemen.” Professor Wim Moesen (KULeuven) vraagt hun met meerjarenbegrotingen te werken om de staatsfinanciën op de rails te houden.

§ Door Boudewijn Vanpeteghem en Daan Killemaes/ foto's Michel Wiegandt

Econoom John Crombez (35), de West-Vlaamse lijsttrekker voor de socialisten op 7 juni, was jaren topmedewerker van de opeenvolgende sp.a-ministers van Begroting — Johan Vande Lanotte en Freya Van den Bossche. Hij is een coming man van de Vlaamse socialisten, debatteert met grote gretigheid en onderbreekt zijn opponent herhaaldelijk. Jurist Melchior Wathelet (31), die al iets verder staat in zijn politieke carrière maar eigenlijk ook nog wat groen achter zijn oren is, straalt meer de rust uit van de man die aan de macht is. Professor economie Wim Moesen, die uitgerend op verkiezingsdag 7 juni 65 wordt, spreekt de sp.a'er vaderlijk met 'John' aan. Ook Wathelets kabinetschef Marc Schiepers noemt hij bij de voornaam. Het is duidelijk: Moesen is iemand met naam en faam, die geregeld contact heeft met de hoogste politieke kringen.

De regering kiest ervoor om in 2015 opnieuw een evenwicht op de begroting te realiseren. Kunnen we daar zolang mee wachten?

MELCHIOR WATHELET (STAATSSECRETARIS BEGROTING, CDH). “De Hoge Raad voor Financiën stelde drie scenario's voorop: 2013, 2015 en 2019. Het middelste beschouw ik als de beste oplossing. Sneller gaan, is gewoon onmogelijk vanwege de gigantische economische crisis, die we niet nog meer mogen verergeren door meteen een grotere budgettaire inspanning te doen. Eind 2008 was extreem slecht. Het allergrootste deel van het tekort in 2008 kwam door de gigantische economische crisis.”

JOHN CROMBEZ (BEGROTINGSSPECIALIST SP.A). “Mikken op een evenwicht tegen 2015 betekent dat de volgende regering het zal moeten doen.”

WATHELET. “Indien we John Crombez hadden gevolgd, dan hadden we een nog groter tekort dit jaar. Wat vooral de volgende generatie zou treffen.”

CROMBEZ. “Onjuist. Het tekort zal voort oplopen als er niets gebeurt.”

WATHELET. “Tijdens de goede jaren (de jaren van de paarse regering waar de sp.a deel van uitmaakte, *ndr*) hebben jullie niet de nodige maatregelen genomen. Dat zegt de Hoge Raad ook.”

Professor, kunnen we met dat evenwicht wachten tot in 2015?

WIM MOESEN (PROFESSOR ECONOMIE KU LEUVEN). “Het is de enige haalbare optie. Het stabiliteitsprogramma van de regering is een leidraad voor Europa. De EU zegt dat het tekort op de begroting groter mag zijn dan 3 procent van het bbp. Redenen zijn: de weerslag van de economische crisis en van de financiële hulpoperaties.

“Europa kijkt ook naar de prestaties uit het verleden: landen met een schuld die minder bedraagt dan 60 procent van het bbp, mogen een extra impuls geven en hun tekort nog meer laten oplopen. Voor dat laatste komt België, dat ver boven die 60 procent zit, niet in aanmerking. De facto betekent het dat de deelstaten wat meer mogen doen. Hoe dan ook, 2009 zit op een lijn met wat Europa van ons verwacht.”

2015 is de enige haalbare optie, mijnheer Crombez. En u deed destijds als kabinetschef van de sp.a-ministers van Begroting niet wat moest.

CROMBEZ. “Dit is volgend jaar zijn de belangrijkste om weer op het budgettaire stabiliteitspoot te geraken dat Europa ons oplegt en in 2015 een evenwicht te bereiken. Het relanceplan dat is uitgedokterd, houdt echter structurele uitgaven in zoals de lastenverlaging van het interprofessioneel akkoord (IPA).”

WATHELET. “Dat hadden we niet moeten doen?”

CROMBEZ. “Ik heb een probleem met die structurele lastenverlaging omdat er geen enkele voorwaarde aan is verbonden voor investeringen en jobcreatie. Ze verhoogt enkel de reserves van bedrijven en heeft dit en volgend jaar geen impact op de economie. Nu moeten er tijdelijke en gerichte maatregelen met een multiplicatoreffect komen die de impact van de crisis op de begroting dempen. We zitten nu al met een tekort van 4 tot 5 procent — we weten het niet exact — omdat de terugval van de economie groter zal zijn dan wat is vooropgesteld.”

MOESEN. “De krimp is op 1,9 procent geraamd.”

CROMBEZ. “Inderdaad, maar het wordt meer. De jongste ramingen spreken van 3 tot 3,5 procent terugval van de economie. Voor mij doet het zogenaamde relanceplan niet wat moet.”

WATHELET. “Het interprofessioneel akkoord behelst een groot deel van het relanceplan — 800 miljoen van de 2 miljard — en ja, er zitten enkele structurele maatregelen in. Maar dat akkoord is in deze bijzonder moeilijke tijden een gigantisch stabiliserend element dat het vertrouwen opkrikt, wat broodnodig is. In het relanceplan zitten ook 400 miljoen voor het vroeger terugbetalen van de btw aan bedrijven, wat de liquiditeit van de ondernemingen ten goede komt. 400 miljoen besteden we aan het wegwerven van het ankerprincipe, dat de overheid haar facturen laattijdig deed uitbetalen. Dat is allemaal eenmalig en kost niets meer volgend jaar. De btw-verlagingen in de bouw en energiemaatregelen voor meer koopkracht idem dito.”

CROMBEZ. “De lastenverlaging in het IPA betaalt u gedeelte-

Wim Moesen:

“De efficiëntste maatregel is meer mensen aan het werk krijgen”

lijk door de afschaffing van lastenverlagingen voor jonge en oudere werknemers. Als econoom snap ik het niet dat u de twee zwakste groepen op de arbeidsmarkt dunderd maakt in periode van crisis.”

Professor, wat vindt u van het relanceplan?

MOESEN. “Het is een politiek compromis. Als econoom had ik veel liever allemaal eenmalige maatregelen gezien. En wat je doet, moet nuttig zijn. Het ideale schema was allerhande projecten in voorraad hebben. Europa gunt ons echter niet veel ruimte. En de politici moesten roeien met de riemen die ze hadden.”

CROMBEZ. “Ik ben het daar grotendeels mee eens, maar niet als het over Europa gaat. We mogen maatregelen nemen van Europa als we er onze begroting niet mee belasten. Het budget op orde brengen en daarmee ruimte creëren voor nieuwe maatregelen kan wel. Het tekort is niet alleen een gevolg van de crisis, maar is ook structureel.”